

Ewa Dębska

Uniwersytet Warszawski
ORCID: 0000-0001-9986-472X

Monika Mazur-Mitrowska

Europejska Uczelnia Społeczno-Techniczna im. Sługi Bożego Roberta Schumana
w Radomiu
ORCID: 0000-0002-4204-0858

XXXII Konferencja Szkoleniowa Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej „Razem można więcej – osieciowani w doradztwie”. Warszawa, 23–24 września 2022 roku

We wrześniu 2022 r. w Warszawie odbyła się XXXII Konferencja Szkoleniowa Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej pt. „Razem można więcej – osieciowani w doradztwie”. Jak zwykle składała się ona z dwóch części, w pierwszej przedstawiono aktualne działania Stowarzyszenia, w drugiej zaś odbyły się prelekcje i warsztaty. Obydwie części miały istotne znaczenie dla doradców. Pierwsza z nich ukazywała bowiem działania podejmowane nie tylko przez Zarząd SDSiZ RP, ale także z jego inicjatywy oddolne akcje, których przykładem może być „Ogólnopolski Tydzień Kariery”. Podczas tego organizowanego już po raz czternasty przedsięwzięcia, doradcy na terenie całej Polski realizują różne projekty mające na celu propagowanie doradztwa edukacyjnego i zawodowego wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Jak co roku laureatom i wyróżnionym placówkom zostały wręczone nagrody. Laury otrzymali także zwycięzcy konkursu „Niebanalnie o doradztwie 2022”. W tym roku także chętni doradcy mieli możliwość zwiedzenia Warszawskiego Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych, samorządowej placówki doskonalenia nauczycieli. Beata Grzelak, kierowniczka Centrum Rozwoju Doradztwa Zawodowego, oprowadziła gości po placówce i opowiedziała o jej głównych celach, zwłaszcza odnoszących się do działań doradczych.

Druga część konferencji, realizowana w formie wystąpień plenarnych i warsztatów, koncentrowała się na aspektach merytorycznych, wynikających z potrzeb zgłaszanych przez doradców, dotyczących dostarczenia aktualnej wiedzy i rozwiązań użytecznych w pracy doradczej, a wynikających z okoliczności i uwarunkowań

naszej obecnej złożonej rzeczywistości, charakteryzującej się dużą zmiennością, kruchością, nieliniowością i często niezrozumiałością powiązań między zdarzeniami, w perspektywie nowych zjawisk (w postaci np. sztucznej inteligencji) wkraczających do naszego życia. Odpowiedzią były wystąpienia i warsztaty, polegające na dzieleniu się dobrymi praktykami i rozwiązaniami w obszarze metod i technik sprawdzających się w działaniach doradczych. Novum konferencji było ukazanie realnego wymiaru mocy sieci kontaktów między doradcami zawodowymi, który był motywem przewodnim całego dwudniowego spotkania, tworząc ostatecznie nową jakość relacji między członkami naszej społeczności i doskonaląc nasz etos zawodowy.

Można było zatem wysłuchać wystąpienia dr Ewy Dębskiej, Marty Koch-Koziół, dr Moniki Mazur-Mitrowskiej i dra Mirosława Żurka dotyczącego wyników pilotażowych badań na temat potrzeb szkoleniowych deklarowanych przez doradców zawodowych biorących udział w badaniach, a także stanu realizacji doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach edukacyjnych. Następnym wątkiem podjętym przez prelegentów było znaczenie sieciowania w obecnych czasach. Agnieszka Dobbek-Szuta przekonywała uczestników, że warto tworzyć grupy rozwojowe dla specjalistów. Dzieliła się swoim doświadczeniem nabytym w trakcie prowadzenia sieci „Kreatywni Doradcy Kariery”, która zrzesza już ponad 1000 członków. Realne działania tej grupy można było poznać podczas warsztatów, prowadzonych przez Ewę Rostańską-Ciach i Iwonę Śródkę, które kontynuowały wątek sieciowania, ukazując jego korzyści z perspektywy szkolnej: uczniów i rodziców, absolwentów oraz innych placówek edukacyjnych, a także przedsiębiorców określonej branży.

Wątki poradnictwa w szkole podjęły także doradczynie metodyczne Urszula Zblewska i Maria Eiselt, które pokazały, w jaki sposób na lekcjach historii i wiedzy o społeczeństwie realizować treści z doradztwa zawodowego. Omówiły także cele działalności i kierunki rozwoju Sopotckiej Sieci Doradztwa Zawodowego, w której działają doradcy nastawieni na wymianę wiedzy i doświadczeń. Głównymi zasadami tej sieci są: interdyscyplinarna współpraca, networking, otwartość na wszystkie osoby i organizacje zainteresowane działaniem na rzecz rozwoju doradztwa zawodowego. Prowadzące dokładnie omówiły „Sopotcki Model Doradztwa Zawodowego *Przystanek Praca*”. Jest to usługa edukacyjna, dopiero w fazie testowania, która będzie wdrażana w sopotckich szkołach.

O inicjowaniu zmian w edukacji, na podstawie wniosków ze spotkań przedstawicieli placówek oświatowych, samorządów, biznesu i organizacji pozarządowych mówili: Marta Wrzosek i Andrzej Pieńkowski z Katalyst Education. Ukazali oni szkołę jako lokalne centrum doradztwa zawodowego w świetle rekomendacji PowerEd. Skoncentrowali się na odpowiedzi na pytanie: Jak dostosować program i metody nauczania do wymagań współczesnego świata? Przedstawili publikację wskazującą na znaczenie doradztwa zawodowego w wyrównywaniu szans edukacyjnych, która zawiera rekomendacje dla dyrektorów szkół, samorządów, sektora prywatnego i pozarządowego. Kwestie współpracy podjęły także Katarzyna

Abramowicz i Agata Szejma, które scharakteryzowały „Gdyńską Sieć Doradztwa”, w której zamiast hierarchii i podporządkowania dominują więzi informacyjne, oparte na współpracy. Słuchacze otrzymali zaproszenie włączenia się do sieci, przestrzeni, w której uczestnicy mogą skorzystać z merytorycznego i metodycznego wsparcia oraz uzyskać zindywidualizowaną pomoc. Podczas zorganizowanych warsztatów wprowadziły uczestników w świat psychologii pozytywnej. Przekonywały, że słowa kształtują rzeczywistość i w związku z tym, należy zamienić przymus na chęć. Taka zmiana przekonań doprowadzi do wzmocnienia sprawstwa, poczucia wpływu, wzięcia odpowiedzialności za swoje czyny, otworzenia przestrzeni do rozmowy o motywacji dokonywanych wyborów. Zaproponowały udział w ćwiczeniu, w którym doradcy podążali w „kierunku rozwiązań” i rozpoznawali przeszkody zewnętrzne oraz przeszkody wewnętrzne stojące na drodze do wyznaczonego celu.

O przedsięwzięciach podejmowanych przez „Jaworznickie Forum Doradztwa Zawodowego”, takich jak: „Ogólnopolski Tydzień Kariery”, publikacja Informatory dla uczniów klas ósmych i ich rodziców, przedstawienie Raportu „Preferencje edukacyjno-zawodowe uczniów klas ósmych szkół podstawowych Jaworzna” i „Oferty Powiatowego Urzędu Pracy dla absolwentów szkół”, organizacja wydarzenia pt. „Jaworznicki Maraton Przedsiębiorczości”, konkursów dla uczniów, seminariów – „Drabina kariery” i „Elementarz kariery” mówiła Anna Skrzydłowska. Dowodziła ona, że planowanie kariery w obecnych czasach warto wesprzeć na czterech filarach: (1) poznawanie własnych zasobów, (2) znajomość świata zawodów oraz rynku pracy i edukacji, (3) uczenie się przez całe życie, (4) planowanie własnego rozwoju i podejmowanie świadomych i samodzielnych decyzji edukacyjno-zawodowych przez dzieci i młodzież. Nie bez znaczenia w tym kontekście są kompetencje, takie jak: tworzenie alternatywnych planów kariery, zarządzanie zmianami i refleksyjność, które warto kształtować od najmłodszych lat. O konieczności podejmowania działań rozwojowych w nieprzewidywalnym i dynamicznie zmieniającym się świecie mówiła Magdalena Paluch, która zaprosiła wszystkich do wzięcia udziału w ćwiczeniach ukierunkowanych na rozwijanie talentów i realizację swoich marzeń.

Filip Tomaszewski scharakteryzował model kompetencji *Competence Game*, który przedstawia z 17 kompetencji w 5 obszarach takich jak: definiowanie i osiągnięcie celów, myślenie systemowe, orientacja na klienta, branie odpowiedzialności oraz współpraca w organizacjach. Jest to gra rekrutacyjna online, za pomocą której pracodawca ma możliwość poznania rzeczywistych kompetencji kandydatów, starających się o zatrudnienie w jego organizacji. Praktyczny wymiar zastosowania tego narzędzia wspólnie z Tobiaszem Narynieckim przedstawili podczas warsztatu. Uczestnicy w grupach brali udział w grze, a następnie prowadzący dokładnie omówili raporty, które pracodawca otrzymuje po każdej rozgrywce. W dalszej części wszyscy zastanawiali się, jak można wykorzystać wiedzę o kompetencjach w swojej pracy.

O Centrum Doradztwa Zawodowego dla Młodzieży w Poznaniu mówiły Bogna Frąszczak i Natalia Kaszkowiak. Doradczyńie omówiły działania swojej placówki,

realizowane przez nią projekty i współpracujące instytucje. W tym kontekście podzieliły się swoim doświadczeniem w pracy z uczniami, którzy podejmują decyzje dotyczące wyboru szkoły ponadpodstawowej. Uznały, że kluczowe w tej sytuacji są: znajomość własnych wartości, typu temperamentu oraz umiejętność budowania samooceny na podstawie znajomości własnych mocnych stron przez nastolatka. W dalszej kolejności wymieniły: zebranie informacji na temat zawodów na podstawie wiedzy, a nie, jak podkreślały, wyobrażenia o danym zawodzie. Prelegentki mówiły także, że budując strategie sukcesu, często zapraszają na spotkania z uczniami absolwentów ze szkół ponadpodstawowych z terenu aglomeracji poznańskiej. W podsumowaniu stwierdziły, że kluczem do rozwoju jest samoświadomość człowieka.

Wątek dotyczący wpływu współczesnych technologii na rynek pracy podjęła Magdalena Kamieniecka z Instytutu Badań Edukacyjnych. Prelegentka zastanawiała się nie nad tytułową odpowiedzią na pytanie: czy w nieodległej przyszłości chatboty zastąpią człowieka? oraz kiedy chatboty zastąpią człowieka? Zwraçała uwagę, że technologie cyfrowe można odnaleźć niemal w każdej dziedzinie życia jednostki. Podawała przykłady przejmowania przez sztuczną inteligencję prac wykonywanych przez ludzi, nie tylko mechanicznych, ale także umysłowych. Przedstawiła symulację wykorzystania sztucznej inteligencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej. Przekonywała, że warto się przygotować, bowiem wkrótce nastąpi przełom w technologiach i wykorzystaniu sztucznej inteligencji w wielu usługach, już nie tylko w transporcie, sprzedaży, HR, ubezpieczeniach, finansach i usługach rozwojowych. Zaś o teoretycznych założeniach i praktycznym wykorzystaniu „Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji” w odniesieniu do całego życia człowieka i rozwoju kompetencji doradców zawodowych mówiły dr Kamila Pawłowska i Irmina Sokulska.

Zarówno wystąpienia plenarne, jak i warsztaty odnosiły się do aktualnych i przyszłych sytuacji, które już istnieją lub których możemy się spodziewać, lub które możemy przewidywać. Kluczowe dla konferencji było przesłanie o potrzebie tworzenia sieci wsparcia, poruszane były kwestie budowania kompetencji przyszłości i teraźniejszości w świecie już istniejących technologii, ale także tych które wkrótce się pojawiają. Ale to już zapowiedź przyszłorocznej XXXIII konferencji szkoleniowej SDSiZ RP.